

Bryssel den 13.9.2017
SWD(2017) 305 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

Följedokument till

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om en ram för det fria flödet av icke-personuppgifter i Europeiska unionen

{COM(2017) 495 final}
{SWD(2017) 304 final}

Sammanfattning
Konsekvensbedömning av <i>lagstiftningsförslag om en ram för det fria flödet av uppgifter i EU.</i>
A. Behov av åtgärder
Varför? Vilket problem behöver åtgärdas?
I Europeiska unionen undergrävs möjligheten att bygga en dataekonomi och att dra nytta av ny teknik som baseras på uppgifter av en rad hinder för datarörlighet som påverkar företagen och deras verksamhet på den inre marknaden. I detta sammanhang har hinder för datarörlighet på EU:s inre marknad identifierats som det huvudsakliga problemet. Problemets underliggande faktorer är rättsliga och administrativa begränsningar för lokalisering, datalokalisering som drivs av rättslig osäkerhet och brist på förtroende för marknaden och låsning till en leverantör, som hämmar datarörligheten mellan olika tjänsteleverantörer och it-system för datalagring och/eller databehandling.
Vad förväntas initiativet leda till?
Syftet med initiativet är att skapa en mer konkurrenskraftig och integrerad EU-marknad för tjänster och verksamhet avseende datalagring och/eller databehandling. Mer specifikt innebär detta att man strävar efter att minska antalet hinder för datalokalisering och deras omfattning, öka rättssäkerheten, underlätta gränsöverskridande tillgång till uppgifter för reglerings- och tillsynsändamål, förbättra de villkor på vilka användarna kan byta tjänsteleverantörer för datalagring och/eller databehandling eller portera dessas uppgifter till sina egna IT-system, samt öka förtroendet för gränsöverskridande datalagring och/eller databehandling och göra den säkrare.
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå?
Skapandet av en konkurrenskraftig europeisk dataekonomi gör det möjligt att utnyttja stordriftsfördelar och att lagra och behandla data över gränserna inom EU. Åtgärder på nationell nivå skulle inte skapa den rättssäkerhet som krävs för att utföra denna verksamhet i hela EU eller avhjälpa den bristande tilltro som skulle vara en förutsättning för att sektorn för datalagring och/eller databehandling skulle kunna blomstra. EU-insatser skulle även bidra till utvecklingen av säker datalagring över hela EU.
B. Lösningar
Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför?
<u>Alternativ 0 – Grundscenariot</u> Detta alternativ innebär inga förändringar av EU:s politik.
<u>Alternativ 1 – Icke lagstiftande initiativ</u> Detta alternativ innebär att riktlinjer skulle tillhandahållas om ett bättre genomförande av EU:s befintliga instrument gentemot oberättigade hinder för datalokalisering som införts av medlemsstaterna. Tillgång till uppgifter för reglerings- och tillsynsändamål bör underlättas i enlighet med medlemsstaternas gällande regler. EU:s riktlinjer om bästa praxis bör underlätta byte av molntjänstleverantörer och dataportering till en annan tjänsteleverantör eller tillbaka till användarens egna IT-system.
<u>Alternativ 2 – Ett principbaserat lagstiftningsinitiativ och en samarbetsram.</u> Detta alternativ skulle införa en princip om fritt flöde av uppgifter inom EU och därmed förbjuda omotiverade datalokaliseringsåtgärder som inte krävs på grund av den nationella säkerheten, och föreskriva anmälan av varje ny datalokaliseringsåtgärd. Företag som lagrar och/eller behandlar data i en annan medlemsstat skulle behöva tillhandahålla dessa data till en tillsynsmyndighet, om så krävs enligt lagstiftningen. Byte av leverantör av molntjänster och portering av uppgifter till en ny tjänsteleverantör eller tillbaka till

användarens egna IT-system bör möjliggöras, och tillförlitliga gemensamma normer och/eller certifieringssystem för säker datalagring och/eller databehandling bör främjas genom särskilda bestämmelser. Gemensamma kontaktpunkter som utsetts av medlemsstaterna, och en europeisk strategisk grupp bestående av sådana kontaktpunkter bör möjliggöra utbyte och samarbete för att utveckla gemensamma strategier och bästa praxis, och ett effektivt genomförande av de principer som införts.

Variant: – Delalternativ 2a – i stället för lagstiftning och samreglering om dataportering skulle detta underalternativ innebära självreglering för att förbättra villkoren för dataportering vid byte av leverantör eller dataportering till användarnas egna it-system, inbegripet förfaranden, tidsfrister och avgifter som eventuellt tillämpas. Om åtgärden för lagring och behandling av uppgifter av det delalternativ skulle innebära att alla redan tillämpliga säkerhetskrav, fortsätta att gälla för företag när de lagrar eller behandlar data i andra EU-medlemsstater, även när denna är föremål för outsourcing till t.ex. en leverantör av molntjänster.

Alternativ 3 – Detaljerat lagstiftningsinitiativ. Detta alternativ skulle skapa fullständigt harmoniserade regler om omotiverade datalokaliseringskrav (vita eller svarta listor). En obligatorisk samarbetsram skulle göra det möjligt att verkställa gränsöverskridande tillgång till relevanta uppgifter för tillsynsmyndigheterna. Leverantörer av molntjänster skulle vara skyldiga att underlätta portering av uppgifter och i tillräcklig detalj redogöra för relevanta förfaranden, tekniska krav och kostnader. Det skulle utvecklas gemensamma standarder och ett särskilt europeiskt certifieringssystem för säker datalagring och/eller databehandling för molnbaserade tjänster.

Vem stöder vilket alternativ?

61,9 % av dem som svarat på det offentliga samrådet angav att begränsningar av datalokalisering bör undanröjas, och 55,3 % argumenterade för lagstiftning för att uppnå detta. 16 medlemsstater begärde uttryckligen ett lagstiftningsalternativ i en skrivelse riktad till ordförande Donald Tusk. De berörda parterna verkar därför föredra ett alternativ med lagstiftning (alternativ 2 och 3) när det gäller restriktioner för datalokalisering och tillgänglighet för tillsynsändamål, i syfte att skapa större klarhet och förutsebarhet. Mycket tyder emellertid på att lagstiftningsåtgärder för säkerhet och utbyte och portering av data inte bör vara alltför detaljerade, eftersom detta kan få kontraproduktiva effekter. I ljuset av insamling uppgifter föredrar företag i EU som använder datalagring och databehandlingstjänster alternativ 2 eller 3, medan leverantörer av molntjänster föredrar alternativ 2a. Medlemsstaternas offentliga myndigheter föredrar alternativ 2.

C. De rekommenderade alternativens konsekvenser

Vad är nyttan med det rekommenderade alternativet (i förekommande fall, annars anges allmänna fördelar)?

Det skulle medföra att befintliga oberättigade begränsningar för lokalisering undanröjdes och att framtida hinder förebyggdes genom en tydlig rättslig princip i kombination med ett prövningsförfarande. Som ett resultat av ökad medvetenhet om de förordningens rättsprinciper skulle det också öka rättssäkerheten på marknaden. Dessutom skulle det leda till en mer konkurrenskraftig inre marknad för leverantörer av molntjänster, genom att uppmuntra utveckling av uppförandekoder för byte av leverantör och dataportering.

Vad är kostnaderna för de rekommenderade alternativen (om sådana alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)?

Tjänsteleverantörer som tillhandahåller datalagring och databehandling påverkas mest av initiativet, ur ekonomisk synpunkt, om än fortfarande på en blygsam nivå. Kostnaderna för att följa reglerna skulle kunna uppstå i samband med rättslig analys, utveckling av nya standardklausuler för kontrakt för byte av tjänsteleverantör för (moln)datalagring och databehandling, utarbetande av uppförandekoder, standarder etc. Ytterligare kostnader skulle vara sådana som uppstår vid överföring av före detta

kunders uppgifter till en ny plats, och förlust av marknadsandelar till andra/nya leverantörer av molntjänster.
Hur påverkas företagen, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag?
Nystartade företag och små och medelstora företag är mycket positivt inställda till lagstiftningsåtgärder om ett fritt flöde av data för att förbättra rättssäkerheten och möjligheterna till byte av tjänsteleverantör, eftersom detta direkt kommer att sänka deras kostnader och ge dem en starkare konkurrensposition. Specifika kostnader som kan undvikas är kostnaderna för duplicering av it-infrastruktur, t.ex. när ett småföretag är verksamt i flera medlemsstater och begränsningar för datalokalisering tillämpas i ett eller flera av dessa länder.
Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad?
Det kommer att uppstå en måttlig administrativ börda för medlemsstaternas offentliga myndigheter, till följd av behovet av personalresurser för strukturerat samarbete mellan medlemsstaterna i de gemensamma kontaktpunkterna, och för att följa anmälnings- och översynsförfarandena avseende bestämmelserna om öppenhet, i enlighet med öppenhetsdirektivet för den inre marknaden. Totalt skulle detta kunna leda till en årlig genomsnittlig kostnad av 34 539 euro per medlemsstat.
Uppstår andra betydande konsekvenser?
Ja, det kommer att uppstå stora positiva effekter för den ekonomiska utvecklingen, genom en förstärkning av den europeiska dataekonomin och skapandet av en mer konkurrenskraftig marknad för datalagrings- och databehandlingstjänster. Detta kan till exempel leda till kostnadsminskningar för företag. Initiativet skulle leda till en minskning av de befintliga kostnaderna för näringslivet. Dessa kostnadsminskningar kan uppkomma både för företag som använder sig av datalagrings- och databehandlingstjänster, och för företag som är eller planerar att vara verksamma över gränserna, och genom att nya produkter eller tjänster kan lanseras till lägre pris.
D. Uppföljning
När kommer åtgärderna att ses över?
En omfattande utvärdering kunde äga rum 5 år efter det att tillämpningen av reglerna inletts. Denna utvärdering kommer att genomföras i nära samarbete med, och på grundval av, den information som tillhandahålls av de gemensamma kontaktpunkterna i medlemsstaterna.